

Høring – rammer for kirkelig undervisning og læring

Høringssvar fra Østerås menighet, Bærum

Vi har valgt å konsentrere høringssvaret om aldersgruppene 0–5 år og 6–12 år, der vi mener at forslaget har størst svakheter. Vi har valgt svaralternativet å gi «kun fritekstsvar», noe som gjør det tydelig hva vi har av synspunkter og konkrete innspill.

Synspunkter på bibeltekster og salmer for aldersgruppen 0–5 år

Som et hovedsynspunkt mener vi at sammenhengen mellom bibeltekster og salmer kan bli atskillig bedre. Et grep som kan bidra til dette, er å ha konkrete henvisninger til *Barnesalmeboka* i tillegg til *Norsk salmebok 2013*. Salmeboka har aldri vært ment å skulle dekke behovet for salmer for de minste barna. Tilsvarende bør det henvises til bøker hvor mange av salmene står på samiske språk. *Norsk salmebok 2013* har aldri vært ment å skulle dekke behovet for salmer på de samiske språkene, og på ingen måte samiske salmer for de minste.

Bibeltekster

Det er underlig at ingen andre GT-tekster enn 1 Mos 1,1–2,3 er med som kjernetekster for de yngste. Hvis andre tekster oppfattes som for vanskelige for aldersgruppen, vil det være et godt grep å **henvise til barnebibler** eller andre korte bøker med fortellinger fra GT.

Blant kjernetekstene som er valgt for eldre barn, er det flere fortellinger som de minste barna med fordel kan få møte, som f.eks. 2 Mos 2,1–10 (Moses blir født), 1 Sam 3,1–10 (Herren kaller Samuel) og Daniel 6,1–24 (Daniel i løvehulen). Også tekster som Salme 23 og Salme 139,13–18 (ikke i lista over kjernetekster) kan gjerne brukes for de minste.

Når det gjelder NT-tekster for 0–5 år, er utvalget gjennomgående fornuftig. Imidlertid bør også Matt 6,9–13 (Fadervår) markeres som en kjernetekst for de minste. Det samme gjelder Mark 10,46–52 (Den blinde Bartimeus).

Det er også naturlig å henvise til bøker som *Arvegull. Dåpsbok for foreldre* (IKO-forlaget), som også er utgitt på nordsamisk, *Árbegolli*, samt salmebøker på ulike samiske språk.

Salmer

Under punktet «Rammeplan 0–5 år» understrekes det at «dåpen gir et tydelig grunnlag for arbeidet». Da bør det også være med en sang som lærer barna hva som skjer i dåpen. N13 585 / BS 315 (Døpefonten står i kirken / Døpefonten står i kyrkja + Gástalihtis girku boaššus (i *Árbegolli* og *Salbmagirji II* 498) er en sang som forklarer dette med enkle ord.

Under «Bibel, tekst og tolkning» anbefales «sanger om bibelfortellinger og bibelske temaer». Det er det lite av i forslaget, derfor har vi hentet inn noe slike sanger fra *Barnesalmeboka*.

Også sangene til påske, bordbønn og aftenbønn kan med fordel suppleres i listen over anbefalte salmer 0–5 år. Noen få slike er foreslått nedenfor. Hvis en skal ta denne aldersgruppen på alvor, bør dessuten bevegelsessanger tydeliggjøres ved å henvise til en ressurs som viser bevegelsene.

Vi stiller også spørsmål ved om «Sámi soga lávlla» hører hjemme i trosopplæringen på dette alderstrinnet. Det er en tekst uten teologisk innhold og en krevende melodi. Den bør utsettes til et høyere alderstrinn. Også «Biejjiem j̄ih askem» er en krevende sang for aldersgruppen, selv om det teologiske innholdet er upåklagelig. Sangen er ikke på langt nær så småbarnvennlig som «Måne og sol» (salmen er allerede også plassert på 13–19 år, noe som er mer passende). Vårt forslag nedenfor henviser til en rekke andre salmer på samiske språk.

Vårt forslag til anbefalte salmer 0–5 år

N13 og Barnesalmeboka (BS)	Salmetittel
N13 19 / BS 7	Nå tenner vi det første lys + nordsamisk i <i>Árbegolli</i> : «Mii vuosttaš gintal cahkkehit» + lulesamisk: «De vuostajs tjuovgav tsahkkidip» i <i>Julevsáme Sálmmagirje</i> 195
N13 25 / BS 9	Tenn lys! Et lys skal brenne (bokmål og nynorsk)
N13 27 / BS 20	Et barn er født i Betlehem / Eit barn er født i Betlehem + sørsamisk «Beetl'hemesne lea maanetje» i <i>Saalmegærja</i> 28 + nordsamisk: «Gå Hær'rá Kristus riegádii» i <i>Gir'ko Sálbmagir'ji</i> 69
N13 48 / BS 193	Deilig er jorden (bokmål, nordsamisk, sørsamisk, kvensk i N13 + umesamisk: «Iädnamuv tjábbies» i <i>Saalmegærja</i> 69c + lulesamisk: «Hávsske le ednam» i <i>Julevsáme Sálmmagirje</i> 203
(N13–) BS 113	Du så meg, kjære Jesus (i tilknytning til Salme 139,13–18)
(N13–) BS 202	Først var jorden tom (i tilknytning til skapelsesfortellingen)
(N13–) BS 207	Faraos datter, hun jublet og sa (i tilknytning til Moses blir født)
(N13–) BS 212	I kongens råd satt onde menn (i tilknytning til Daniel i løvehulen)
N13 206 / BS 65	Dine hender er fulle av blomster (bokmål og nynorsk + nordsamisk: i <i>Salbmagirji II</i> 425 + sørsamisk «Da dov gïetetj̄h leah blommijste» i <i>Saalmegærja</i> 35
N13 213 / BS 291	Klapp, alle hender, i glede
(N13 –) BS 222	Barna kom til Jesus (i tilknytning til Mark 19,13–16) + nordsamisk: «Mánát Jesus lusa» i <i>Salbmagirji II</i> 600
(N13–) BS 237	Ein blind fekk høyre rop og steg (i tilknytning til Den blinde Bartimeus)
N13 239 / BS 88	Fader, du har skapt meg / + «Jubmel sjivnnjedij muv» (Oppgi kilde for lulesamisk tekst!)
N13 240 / BS 303	Måne og sol (bokmål / nynorsk) + lulesamisk: «Sjivnnjedam le» i <i>Julevsáme Sálmmagirje</i> 13 og BS 303

N13 558 / BS 292	Kom, la oss samles ved Guds bord
16N13 585 / BS 315	Døpefonten står i kirken / Døpefonten står i kyrkja / + nordsamisk: Gástalihtis girku boáššus i <i>Árbegolli</i> eller <i>Salbmagirji II</i> 498
N13 626 / BS 146	Vær meg nær, å Gud + nordsamisk «Leage lahka, leage mu luth'!» i <i>Salbmagirji II</i> 526
N13 638 / (BS–)	Må Gud velsigne deg (bokmål og nynorsk)
N13 765 / BS 251	Gledens Herre, vær vår gjest + nordsamisk: «Rákis Hearrá, leage dás» i <i>Salbmagirji II</i> 708
N13 766 / BS 253	Herre, din jord bærer mat nok for alle
N13 773 / BS 265	Kjære Gud, jeg/eg har det godt
N13 777 / BS 268	Nå hviler dyr og blomster
N13 780 / BS 127	Min båt er så liten
N13 781 / SB 96	Hvem har skapt alle blomstene + nordsamisk: «Gii lea sivdnidan lottážiid» i <i>Salbmagirji II</i> 457
N13 783 / BS 232	Her går en trofast gjeter, bokmål og nynorsk (i tilknytning til Luk 15,1–7) + nordsamisk: «Dál guođoheaddji vázzá» i <i>Salbmagirji II</i> 599
N13 784 / BS 131	Takk, min Gud, for hele meg / Kiitos, Herra, minusta (Oppgi kilde for kvensk tekst)

Synspunkter på bibeltekster og salmer for aldersgruppen 6–12 år

Bibeltekster

Vi mener at det er gjort et fornuftig utvalg av bibeltekster for aldersgruppen 6–12 år, både når det gjelder GT- og NT-tekster.

Salmer

Siden forslaget legger stor vekt på Bibelen og gudstjenesten for denne aldersgruppen, bør det være med flere salmer/sanger som speiler dette. Noen slike sanger er tatt inn nedenfor. Også på dette alderstrinnet bør det henvises til bøker hvor mange av sangene står på samiske språk.

Vårt forslag til anbefalte salmer r 6–12 år

N13 og Barnesalmeboka (BS)	Salmetittel
N13 19 / BS 7	Nå tenner vi det første lys + nordsamisk i <i>Árbegolli</i> : «Mii vuosttaš gintal cahkkehit» + lulesamisk: «De vuostajs tjuovgav tsahkkidip» i <i>Julevsáme Sálmmagirje</i> 195
N13 25 / BS 9	Tenn lys! Et lys skal brenne (bokmål og nynorsk)
N13 26 (BS –)	Solbarn, jordbarn

N13 33 / BS 16	Det hev ei rose sprunge + lulesamisk «Ge luorkijdam le giedjek» i <i>Julevsáme Sálmmagirje</i> 69
N13 43 / BS 24	Stille natt (bokmål og nynorsk)
N13 48 / BS 193	Deilig er jorden (bokmål, nordsamisk, sørsamisk, kvensk i N13 + umesamisk: «Iädnamuv tjábbies» i <i>Saalmegærja</i> 69c + lulesamisk: «Hávsske le ednam» i <i>Julevsáme Sálmmagirje</i> 203
N13 68 / BS 35	Nå er den hellige time
N13 56 / BS 19	En krybbe var vuggen / Ei krubbe var vogga + sørsamisk og umesamisk i <i>Saalmegærja</i> 30a og 30b
N13 150 / BS 56	Se nå kommer Jesus
N13 196 / BS 72	Påskemorgen slukker sorgen + nordsamisk: «Beassášlihku, morraš sihkku» i <i>Salbmagirji II</i> 420
N13 197 / BS 63	Deg være ære + nordsamisk: «Kristusii gudni» i <i>Salbmagirji II</i> 421
N13 243 / (BS–)	Gud skapte lyset og livet og meg
N13 292 / BS 86	Den prektigkledd sommerfugl
N13 557 / BS 287	Du kalte oss til kirken, bokmål og nynorsk (i tilknytning til gudstjenesten) + nordsamisk: «O Don girkui leat min rávkan» i <i>Salbmagirji II</i> 643
N13 564 / (BS–)	Som barn i ditt hus
N13 591 / BS 314	Det skjer et under i verden + nordsamisk: «Lea álo oavdu og mánáš» i <i>Salbmagirji II</i> 658
(N13–) BS 202	Først var jorden tom (i tilknytning til skapelsesfortellingen)
(N13–) BS 207	Faraos datter, hun jublet og sa (i tilknytning til Moses blir født)
(N13–) BS 212	I kongens råd satt onde menn (i tilknytning til Daniel i løvehulen)
(N13–) BS 237	Ein blind fekk høyre rop og steg (i tilknytning til Den blinde Bartimeus)
N13 617 / BS 327	Vårt alterbord er dekket + nordsamisk: «Mii ilus áltárbeavdáii» i <i>Salbmagirji II</i> 670
N13 624 / (BS–)	Må din vei komme deg i møte + sørsamisk: «Vaajt dov baalka» i <i>Saalmegærja</i> 18
N13 648 / (BS–)	Han skapte skogen og han skapte vannet
(N13–) / BS 2	Året bytter stadig farge (sang om kirkeåret) + nordsamisk: «Jahki molsu ivnni dávjá» i <i>Árbegolli</i>
N13 755 / BS 281	Ja, vi elsker dette landet + nordsamisk: «Vuoí mii ráhkistit dan eatnan» i <i>Salbmagirji II</i> 690

N13 757 / BS 279	Gud signe vårt dyre fedreland + nordsamisk: «Min eatnama buressivdnit don» i <i>Salbmagirji II</i> 691
N13 758 / (BS–)	Sámi soga lávlla (nordsamisk, lulesamisk, sørsamisk, bokmål)
N13 768 / BS 270	Nå lukker seg mitt øye + nordsamisk: «Leat nahkárat mu čalmmis» i <i>Salbmagirji II</i> 711

Synspunkter på salmer for konfirmasjonstiden og aldersgruppen 13–19 år

Det som vi mener er tematisk underrepresentert på dette alderstrinnet, er omsorg for skaperverket og rettferd og fred. Her bør en hente inn noen salmer som styrker disse temaene. Vi foreslår følgende salmer:

N13 718	Du gav oss perlen
N13 725	Vern og beskytt meg, ikke fornekt meg
N13 739 / BS 200	Nå øyner vi lyset av dagen
N13 742	Høyr, den budskapen som vi forkynner

Disse salmene bør også settes inn under «Eksempler på salmer, unge voksne og voksne».

09.09.2026, Østerås
 For Østerås menighets menighetsråd
 Vidar Kristensen (rådsmedlem)
 Ingunn Vegge (menighetspedagog)